

* Z0730F37F4E *

Raad van de gemeente Beverwijk / Gemeenteraad
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-21-71298

zaaknummer
Z-21-75306

Beverwijk,
8 april 2021

afdeling
Algemeen

team
Veiligheid, Toezicht & Handhaving

behandeld door
E. de Jong

uw kenmerk/uw brief van

verzonden
28 april 2021

Onderwerp Vragen ex artikel 41 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad inzake Tata Steel Alert.

Geachte leden van de raad,

In antwoord op de vragen van fractie Samen Lokaal, over bovenvermeld onderwerp berichten wij u het volgende.
Voor de goede orde hebben wij eerst de vragen vermeld en vervolgens ons antwoord.

1.

Op 31 oktober 2018 was er een incident op de Kooksfabriek II van Tata Steel. Hierbij is er een enorme hoeveelheid zwavelgas vrijgekomen. TS heeft dit gemeld bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Een NL-Alert is niet verstuurd.

Dit brengt mij tot de volgende vragen:
Is dit incident gemeld bij de VRK? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Dit incident is niet bij de VRK gemeld. Het incident duurde ook maar 7 minuten en dan is er geen tijd om iemand op te roepen tijdens het incident.

2.

Waarom heeft er met betrekking tot dit incident geen publiekscommunicatie plaatsgevonden?

Antwoord:

Een NL Alert wordt alleen ingezet bij een levens- en/of gezondheidsbedreigende situatie. Ter plaatse wordt door de dienstdoende hulpverleners beoordeeld of hier sprake van is en of dan de NL-alert moet worden ingezet.

3.

In de vroege ochtend van 19 oktober 2020 was er een grote brand in het gebouw van tapijten en vloerenbedrijf Carpetright aan de Parallelweg. Sprake was van een enorme rookontwikkeling. Omdat het pand, gesitueerd op een industrieterrein, naast een woonwijk ligt heeft de brandweer een NL-alert uitgedaan naar omwonenden. In huize Stengs gingen vijf mobiele telefoons over. In deze NL-Alert werd opgeroepen "Ramen en deuren te sluiten". Op 3 december 2020 rond 15:45 uur werd Wijk aan Zee (WaZ) opgeschrikt door een zeer penetrante lucht. Bewoners traden onderling met elkaar in overleg. Zij hebben een uur gewacht met informeren wat dit precies zou kunnen zijn. Zij maken immers vaker mee dat zoiets dergelijks overwaait. Aansluitend is om 16:45 uur de Dienst Bedrijfs Beveiliging (DBB) gebeld door één van hen. Het incident was dus al een uur aan de gang. De DBB gaf aan dat zij al meerdere telefoontjes hadden gehad. Echter er was niets aan de hand volgens hen. Om 16:54 uur is de OD NZKG gebeld. Hier werd echter de telefoon niet meer beantwoord. Aansluitend is een TS medewerker gebeld waarvan het 06-nummer bekend was bij één van de omwonenden. Deze gaf aan dat de werktijd "om" was. Tevens deelde deze werknemer aan de verontruste beller het volgende mede; "Je kunt toch niet verwachten dat wij 24-7 klaar zitten om jullie te woord te staan?" Wel beloofde hij dat de Chef van de Wacht (CvdW) van de desbetreffende fabriek zou bellen met de omwonende om de situatie uit te leggen. Gebeld door deze CvdW is er helaas niet met de omwonende. Besloten is de gedeputeerde, de heer Olthof in kennis te stellen dat zijn uitvoeringsinstantie, niet meer bereikbaar was. Door het zeer snelle optreden van de heer Olthof kwam de hulpverlening snel op gang. Andere inwoners van WaZ hadden inmiddels zelf ook 112 gebeld. Volgens de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) bleek de oorzaak te liggen bij TS. TS gaf naderhand aan dat door het opstoken van een staalpan in de staalfabriek de penetrante lucht vrijgekomen zou zijn. Een NL-Alert is niet uitgegaan.

Vindt het college het net als ondergetekende noodzakelijk dat er bij TS en de OD NZKG een 24-uurs hulp- of informatielijn is?

Antwoord:

Als college gaan wij niet over de bedrijfsvoering van TS en de OD NZKG. Wanneer er een ramp of crisis zich voordoet bij TS dan bouwen wij op de hiervoor gemaakte afspraken zoals beschreven in het Rampenbestrijdingsplan TATA STEEL IJMUIDEN 2019 onder paragraaf 1.8.

4.

De brandweer heeft gemeten op gevaarlijke stoffen maar uiteindelijk is er niets gemeten. Wel bevestigden zij de penetrante lucht welke in het dorp hing. Volgens de woordvoerder van de VRK is niemand erdoor onwel geraakt. Dit strookt niet met de werkelijkheid. Meerdere mensen gaven aan onwel te zijn geworden. Enkelingen zijn zelfs behandeld in een ambulance. Enkele gezinnen stonden zelfs klaar om de nacht(en) elders door te brengen. Koffers hadden zij gepakt.

Van omwonenden in WaZ is begrepen dat tussen de eerste meldingen door hen gedaan bij TS, de OD NZKG en 112 en de uiteindelijke metingen gedaan door de brandweer minimaal enkele uren hebben gezeten

Waarom duurde het zo lang voordat op die dag metingen zijn verricht?

Antwoord:

De brandweer Kennemerland heeft direct de Adviseur gevaarlijke stoffen (AGS) gealarmeerd. Bij aankomst van de AGS was het incident al onder controle en nam de geuroverlast al af. Er zijn geen verhoogde concentraties koolmonoxide, zwavelwaterstof en/of andere stoffen gemeten. Het luchtmonster dat is genomen en opgestuurd naar het

RIVM liet bepaalde vluchtige stoffen in lage concentraties zien, maar dusdanig laag dat hiervan op het moment van de meting geen gezondheidsklachten of duidelijke geurhinder wordt verwacht. Wel is toen uit voorzorg de ambulance opgeroepen en is er tenminste één persoon gezien.

5.

Is deze situatie nu wel of niet beoordeeld als zijnde een ramp zoals omschreven in het Crisisplan van de VRK en vastgesteld door het Algemeen bestuur van VRK op 8 april 2019? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Een ramp is op grond van artikel 1 van de Wet op de Veiligheidsregio's een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis en waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken. Er was in deze geen sprake van een ramp. De brand is geblust door de bedrijfsbrandweer van Tata Steel en met inzet brandweer Kennemerland.

6.

TS heeft aangegeven te gaan onderzoeken wat de oorzaak is geweest van deze overlast. Het hele proces van de productie van stenen tot en met het droogstoken van de staalpan zou onder de loep genomen worden.

Zijn er al resultaten bekend van dit onderzoek?

Antwoord:

Nee.

7.

In deze huidige tijd met veel mensen actief op Sociale Media(SM) is een dergelijke activiteit al snel verontrustend. Hoe herken je nu als bewoner daadwerkelijk gevaar? Hoe zie je dit? Weke wolk is nu wel of niet gevaarlijk? Welke geur is onmiddellijk gevaarlijk voor de volksgezondheid? De inwoners van Wijk aan Zee zien de verontrustende wolken een kant op gaan. De inwoners van Beverwijk zien deze echter niet.

De afgelopen jaren zijn meerdere incidenten geweest op het TS terrein. Tot op heden hebben omwonenden altijd via de media moeten vernemen van deze incidenten.

De VRK heeft een Rampbestrijdingsplan voor TS. Bij incidenten op het TS terrein is de backoffice altijd de gemeente Velsen. Bewoners uit o.a. WaZ geven al langer aan dat zij nergens terecht kunnen voor informatie wanneer er een incident plaats vindt bij TS. 112 geeft zelfs aan dat zij geen informatie mogen verschaffen.

Bij een westzuidwesten wind is het bij een grote ramp bij TS zelfs mogelijk dat hulpdiensten het dorp WaZ niet kunnen bereiken. Dit omdat de wind dan pal op de Zeestraat staat en dit de enigste weg is om het dorp in of uit te gaan.

Is er in het Rampbestrijdingsplan Tata Steel IJmuiden (inclusief Linde Gas Benelux) vastgesteld op 18 april 2019 rekening gehouden met een vluchtroute voor de bewoners van WaZ wanneer bij een bepaalde windrichting gevaar dreigt voor hen? Zo nee waarom niet? In 2020 was er volgens de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) sprake van + 2000 incidenten bij TS. Bij veel van deze incidenten zullen in enige mate Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn vrijgekomen.

Antwoord:

De VRK kan geen inzicht geven in hoe de brandsituatie zou zijn verlopen met een N/NW windrichting en de invloed van het windpark. De VRK komt als er incidenten zijn bij Tata Steel die het bedrijf niet zelfstandig aankan. De VRK bereidt zich voor op dergelijke incidenten en doet er alles aan om de veiligheid ter plaatse en in onze regio te vergroten. Voor grote calamiteiten hebben de VRK en andere diensten zich voorbereid en de aanpak vastgelegd in het rampbestrijdingsplan TATA STEEL. De VRK kan geen simulatie maken of voorspellen wat de effecten zijn van een andere windrichting en die van het windpark op deze specifieke brand.

8.

Wanneer is er sprake van een incident dat valt onder bovenstaand vermeld Rampbestrijdingsplan? Wie bepaalt dit? Hoe wordt dit gerapporteerd en is deze informatie openbaar?

Antwoord:

Het openbare Crisisplan VRK geeft de definities over de toepassing van Grip. Er is door de brandweer geen Grip-1 afgekondigd omdat deze structuur in het leven is geroepen om de opschaling van de hulpverlening met meerdere hulpverleningsdiensten ordentelijk te organiseren. Bij de aankomst van brandweer Kennemerland was er geen noodzaak tot gecoördineerde opschaling van hulpverlening. Inzet van politie en/of ambulance en/of gemeente bij het reageren op de situatie waren niet nodig.

9.

Vind het college het niet bewonderenswaardig dat van de + 2000 incidenten jaarlijks bij TS er nou nooit een incident heeft bijgezet met een Zeer Zorgwekkende Stof?

Antwoord:

Het college kan geen reactie geven op de vraag of het al dan niet bewonderenswaardig is dat bij +2000 incidenten geen Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn vrijgekomen. De bron van het aantal +2000 is het college op dit moment niet bekend. Wel kan worden meegegeven dat bij de brand op 28 maart geen ZZS zijn vastgesteld. De brand die is ontstaan in de kolen en de rubberen transportband vallen niet onder de noemer en de lijst van ZZS zoals deze bedoeld is. De term Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) verwijst naar een aparte groep van gevaarlijke stoffen die voldoen aan de criteria kankerverwekkend, mutageen, giftig voor voortplanting en bio-accumulerend zijn.

10.

Waarom is er bij de brand bij Carpet Right een NL-Alert verzonden en bij de incidenten van 31 oktober 2018, 3 december 2020 en 28 maart 2021 bij TS niet?

Antwoord:

Bij levens- en gezondheidsbedreigende situaties bestaat de mogelijkheid om door middel van NL-alert de omwoners te informeren. De inzet van een NL-alert wordt door de dienstdoende hulpdiensten besproken en in afweging genomen. Zij beoordelen op dat moment of het gaat om levens- en/of gezondheidsbedreigende situaties waarvan de risico's voorkomen kunnen worden door het inzetten van dit middel waarbij bewoners iets moeten doen om zichzelf in veiligheid te brengen.

Bij de incidenten van 31 oktober 2018, 3 december 2020 en 28 maart 2021 was er geen sprake van een levens- en/of gezondheidsbedreigende situatie, waarin een andere actie nodig was dan het altijd geldende advies 'sluit ramen en deuren' waardoor de keuze is gemaakt om NL-alert niet in te zetten.

11.

Waar kunnen de inwoners van de IJmond gemeenten terecht voor informatie inzake incidenten bij TS?

Antwoord:

De deelnemende gemeenten van de VRK regio hebben gezamenlijk een rampenbestrijdingsplan vastgesteld en de communicatie over incidenten hebben vastgelegd. Op het moment dat er een incident plaatsvindt moeten de inwoners vertrouwen op de informatie die wordt verstrekt vanuit de hulpdiensten en de officiële kanalen die de hulpdiensten gebruiken (Twitter, NL-Alert, NH Nieuws). Het is aan de inwoners zelf om het bij de instanties waar een ramp of crisis heeft plaatsgevonden om informatie op te vragen. Op het moment dat er geen communicatie is vanuit de daarvoor beschikbare kanalen van de hulpdiensten zijn, dan kunnen de inwoners contact opnemen met afdeling communicatie van de TS en de informatie ophalen.

Het college is in gesprek met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied om te komen tot een centraal punt voor het melden van klachten.

12.

Wanneer was de laatste rampbestrijdingsoefening van TS met de omliggende korpsen? Zomers is het een drukte van jewelste op het strand, het dorp WaZ en het Natura 2000 gebied. Badgasten zowel op het strand als in de strandhuisjes, toeristen, dagjesmensen, surfers en wandelaars. Surfers zijn zelfs het hele jaar door te vinden op het strand bij goed surfweer.

Antwoord:

In 2019 is de oefening voor het laatst geweest. De oefening van 2020 heeft door Corona geen doorgang kunnen vinden. Maar voor komend jaar, tweede helft van 2021, staat een oefening gepland met TS, de OD NZKG en de VRK.

13.

Hoe worden bovenstaande mensen bereikt wanneer zich een ernstig incident voordoet bij TS en deze mensen zichzelf in veiligheid moeten brengen?

In al eerder door ons gestelde Artikel 41 vragen uiten wij verontrusting inzake het handelen van de OD NZKG met betrekking tot vergunningverlening en handhaving in het bijzonder. U deelde deze mening niet met ons.

Antwoord:

Mocht de situatie zich voordoen dat er sprake is van een ernstig incident en de veiligheid van de zomer- en badgasten in het geding komt dan hebben wij de daarvoor beschikbare communicatiemiddelen en aanwijzingen van de hulpdiensten waar zij op kunnen vertrouwen.

14.

Is het college het met ondergetekende nu wel eens dat "Gezondheid" het uitgangspunt dient te zijn en hiervoor dus de VRK het meldpunt dient te zijn in plaats van de OD NZKG zoals nu het geval is?

Antwoord:

De wetgever heeft de taken en de functiescheidingen in wet- en regelgeving vastgelegd. Het college voert deze wetten uit.

15.

Bij een incident waarbij radioactief jodium vrijkomt zouden jodiumtabletten kunnen beschermen tegen het binnenkrijgen van dit jodium. Deze jodiumpillen zijn door de overheid zelf in oktober 2017 verspreid voor mensen die binnen de 0 – 20 kilometerzone rondom een kerncentrale wonen.

Bij TS wordt dus o.a. gewerkt met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Dienen de inwoners van o.a. de IJmondgemeenten rekening te houden met bijvoorbeeld Persoonlijke Beschermings Middelen (PBM's) indien zich weer een incident voordoet op het terrein van TS? Met andere woorden dienen de bewoners in de regio "voorzorgsspullen" in huis te hebben? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De lijst van ZZS van TS toont nog niet aan dat het noodzakelijk is om voorzorgsmaatregelen te treffen om het risico van dergelijke stoffen te beperken t.a.v. de gezondheid van de omwonenden. Het college vertrouwt op de Inspectie Leefomgeving en Transport en gaat er dan ook vanuit dat zij, indien de risico's van dusdanige aard zijn, een advies uitbrengen voor eventuele voorzorgsmaatregelen die inwoners kunnen treffen om de gezondheidsrisico's te beperken.

16.

Door het zeer snelle optreden van de TS bedrijfsbrandweer was de brand snel onder controle. Deze "gasten", hebben er gelukkig voor gezorgd dat de brand niet kon overslaan naar andere installatiedelen. Zelfs waterwagens die normaliter ergens anders voor ingezet worden snelden zich naar de brand. In deze vervelende omstandigheden blijkt gelukkig telkens weer dat de productie niet al te veel hinder ondervindt. Echter in de externe informatievoorziening valt nogal wat winst te behalen. Zo laat TS na het incident van 28 maart 2021 in een reactie weten dat de VRK-alarm dient te slaan. Omwonenden en inwoners van de IJmondgemeenten geven in groten getale aan op SM niet gewaarschuwd te zijn en/ of voorlichting te hebben gekregen via bijvoorbeeld Burgernet. Het Luchtalarm, elke maand getest, heeft ook niet geklonken. Zelfs P2000 vermeldt niets over het incident bij TS van 28 maart 2021. 11:54 uur was de laatste melding en dit betrof een lage spoed inzet van een ambulance in de Jupiterstraat te IJmuiden. Om 15:15 uur blijkt dat de woordvoerder van de VRK op Twitter aan had gegeven "Ramen en deuren te sluiten". NH Media nam dit over.

Weet het college nu precies welke instantie dient te melden "Ramen en deuren te sluiten" en binnen welke tijdsspanne dit dient te gebeuren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Conform het Rampenbestrijdingsplan TATA STEEL IJMUIDEN 2019 (RBP) heeft de Meldkamer het mandaat om bij een incident met gevaarlijke stoffen:

1. Eerst de bevolking te waarschuwen, waaronder indien van toepassing de buurregio's;
2. En daarna de operationele eenheden en de crisisorganisatie te alarmeren.

De Meldkamer NH waarschuwt bij een scenario uit dit rampbestrijdingsplan éérs de bevolking (omwonenden en omliggende bedrijven) en alarmeert daarna de operationele eenheden en de crisisorganisatie, zie par. 1.8 Crisiscommunicatie van het RBP. Het inzetten van een NL-alert is een middel om de bevolking zo snel mogelijk feitelijk (juist) te informeren, waar nodig een concrete instructie te geven (handelingsperspectief) en de ramp te duiden. De uitvoering van dit proces start feitelijk met het uitvoeren van de procedure 'Waarschuwen bevolking door de Meldkamer NH', en ligt vervolgens bij de taakorganisatie communicatie van de crisisorganisatie.

17.

Is het college een voorstander van een soort van Tata-Alert net zoals bij de brand bij Carpet Right? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, het college houdt zich aan het Rampenbestrijdingsplan TATA STEEL 2019 t.a.v. de crisiscommunicatie en bouwt op de Meldkamer NH die de omgeving direct waarschuwt bij een incident met gevaarlijke stoffen middels het middel dat zij het meest geschikt acht. Tata Steel zelf communiceert actief over dergelijke incidenten, via twitter of via de website. Tevens is Tata Steel met de VRK in overleg hoe zij de communicatie met de VRK kunnen verbeteren.

18.

Kan het college aangeven welke rol nu precies de VRK heeft gespeeld op de 28ste maart 2021 inzake het melden naar de inwoners van de omliggende gemeenten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het ging hier om een incident binnen Tata Steel op Beverwijks grondgebied. Hierbij was verder geen sprake van een effect voor omliggende gemeenten, maar heeft de VRK wel de burgemeesters geïnformeerd over de situatie.

19.

Is Twitter het medium waarmee de VRK communiceert als sprake is van een ramp? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Ja, maar het is niet het enige medium. De wijze van communiceren is afhankelijk van de situatie.

20.

Weet het college of de VRK van plan is om uitleg te geven omtrent hoe deze situatie bij TS heeft kunnen gebeuren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Er is geen sprake van een ramp en/of crisis waardoor de VRK de situatie onderzoekt. Het is aan Tata Steel om te evalueren hoe deze situatie is ontstaan en indien noodzakelijk maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen. Het is aan Tata Steel zelf om indien daarom verzocht wordt uitleg te geven.

21.

Hoe komt het dat het systeem P2000 geen melding aangaf inzake de brand bij TS op de 28ste maart 2021?

Antwoord:

Deze alarmering is ook nog steeds zichtbaar op P2000-online. P2000-online is overigens een organisatie van een particulier persoon, die dit soort meldingen bijhoudt en weergeeft. Deze organisatie valt geheel buiten de invloedssfeer van de VRK.

Er van uitgaande de vragen hiermee te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n): geen